

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/5/2023
Identifikačné číslo spisu:	6018200146
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6018200146.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobkyne K. D., rod. D., nar. XX. F. XXXX, bytom C., zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Füköovou, Rimavská Sobota, Hviezdoslavova 3, proti žalovanej Ing. Katarína Tkáčová, Detva, Okružná 3, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu Zoltán Balog - BALIMPEX, Rimavská Sobota, Veterná 36, IČO: 10 902 279, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Gabriela Klátiková, PhD., s.r.o., Banská Bystrica, Terézie Vansovej 446/8, IČO: 53 796 306, o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu, vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41Cbi/1/2018, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. apríla 2023, č. k. 41Cbi/1/2018-412, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. apríla 2023, č. k. 41Cbi/1/2018-412 v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalovaná m á proti žalobkyni n á r o k na plnú náhradu trov tohto odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 19.4.2023, č. k. 41Cbi/1/2018-412 (druhým v poradí) určil v prvom výroku, že rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na parcelách č. XXXX/XXX a XXXX/XXX, k. ú. W. zapísaný v súpise majetku úpadcu pod č. VIII.:

Iné majetkové práva v 1 nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu Zoltán Balog v konkurze nar. XX.X.XXXX, bytom Veterná 1822/36, 979 01 Rimavská Sobota (ďalej len „úpadca“) a žalovaná je povinná ho v 1 z konkurznej podstaty úpadcu vylúčiť. Druhým výrokom žalobu vo zvyšku zamietol. Posledným výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. V spore veci rozhodol súd prvej inštancie pôvodne rozsudkom zo dňa 16.6.2021

č. k. 41Cbi/I/2018-251 (prvým v poradí), v znení opravného uznesenia

č. k. 41Cbi/I/2018-304 zo dňa 24.11.2021 tak, že určil, že vyššie špecifikovaný rodinný dom zapísaný v súpise majetku úpadcu pod č. VIII. iné majetkové práva nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu a žalovanej uložil povinnosť ho z nej vylúčiť. Na odvolanie žalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „odvolací súd“) uznesením

č. k. 5Obo/7/2021-321 zo dňa 27.4.2022 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že závery súdu prvej inštancie nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť prvoinštančného rozhodnutia, čo do skutkových záverov, ako aj právnych úvah na zistenia nadväzujúcich. Uzavrel, že právny záver súdu prvej inštancie o dôvodnosti vylučovacej žaloby podľa § 19 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov

(ďalej len „ZKV“), je predčasný a vyplýva z nedostatočne zisteného a posúdeného skutkového a právneho stavu, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy.

3. Po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom, riadiac sa jeho právnym názorom, krajský súd opätovne vec prejednal a doplnil dokazovanie. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa

sa žalobou doručitou súdu dňa 28.2.2018 domáhala proti pôvodne ustanovenému správcovi konkurznej podstaty úpadcu, JUDr. Rybovičovi, vylúčenia polovice špecifikovaného rodinného domu so súpisným číslom XXXX, postaveného na parc. č. 1XXX/XXX a XXXX/XXX,

k. ú. W., bez uvedenia LV a katastrálneho územia, v znaleckej hodnote 2 490 000 Sk. Písomným podaním zo dňa 20.3.2018, doručeným súdu dňa 27.3.2018, upravila petit žaloby o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu a žiadala vylúčiť celý rodinný dom.

4. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici

sp. zn. 36K/20/1996 z 22.6.1999. Dňa 28.2.2018 vydal Krajský súd v Banskej Bystrici

pod č. k. 36K/20/1996-779 uznesenie, ktorým uložil K. D., rodenej D., bytom C. aby v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podala žalobu o vylúčenie nehnuteľného majetku: rodinného domu postaveného na parc. č. XXXX/XXX a XXXX/XXX, k. ú. W., nezapísaného na liste vlastníctva, zapísaného v súpise konkurznej podstaty úpadcu Zoltán Balog - BALIMPEX

„v konkurze“, Rimavská Sobota, IČO:10 902 279 pod bodom VIII. iné majetkové práva proti JUDr. Vladimírovi Rybovičovi, správcovi konkurznej podstaty úpadcu Zoltán Balog - BALIMPEX, Rimavská Sobota. Krajský súd v Banskej Bystrici v predmetnom uznesení konštatoval, že správca v danom prípade pochybil, keď do súpisu konkurznej podstaty nevyznačil poznámku o nároku inej osoby na dané veci, a ani dotknutú osobu

(manželku úpadcu) ani konkurzný súd neupozornil na to, že na veci zapísané v súpise konkurznej podstaty si uplatňuje nárok tretia osoba.

5. Vylúčenia spornej nehnuteľnosti sa žalobkyňa domáhala tvrdiac, že stavebníčkou nehnuteľnosti ako celku bola výlučne ona, a stavba bola hrazená z finančných prostriedkov v jej výlučnom vlastníctve, a teda rodinný dom nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) a žalovaný nemal oprávnenie na zápis polovice rodinného domu do súpisu. Predmetný dom bol skolaudovaný až v roku 2015 a doposiaľ

nie je zapísaný na LV č. XXX, a to s ohľadom na zaradenie rodinného domu do súpisu konkurznej podstaty úpadcu zo strany správcu konkurznej podstaty.

6. Súd prvej inštancie sa po vrátení veci zameriaval na zisťovanie osvedčenia možnosti,

či žalobkyňa skutočne použila len vlastné finančné prostriedky na celú výstavbu rodinného domu za trvania manželstva. Žalobkyňa predložila dôkazy, z ktorých vyplýva,

že jej samotnej boli poskytnuté finančné prostriedky darom v sume 222 000 Kčs,

ako aj vo forme štátneho a stabilizačného príspevku v sume 45 000 Kčs a 35 000 Kčs, taktiež predložila Rozpočet materiálu na stavbu rodinného domu, ktorý vypracoval

Okresný stavebný podnik v Rimavskej Sobote v roku 1984 na sumu 208 636 Kčs (ďalej len „Rozpočet“). Súd prvej inštancie však dospel po vykonaní dokazovania k záveru, že žalobkyni sa ani po predložení uvedených dôkazov nepodarilo preukázať, že by skutočne na stavbu rodinného domu použila výlučne jej vlastné finančné prostriedky.

7. Uviedol, že je možné, že finančné prostriedky vyčíslené v Rozpočte v tom čase mohli na výstavbu domu postačovať v prípade svojpomocnej výstavby, avšak v samotnom Rozpočte bolo uvedené, že Mestský národný výbor, odbor výstavby odporúča pôžičku do výšky 150 000 Kčs s tým, že z predmetnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 17.3.1987 vyplýva, že takáto zmluva bola uzatvorená medzi Slovenskou štátnou sporiteľňou okresná pobočka v Rimavskej Sobote a U. a K. D., a pôžička bola skutočne čerpaná na účel „stavba rodinného domu“. Nemohlo teda obstať tvrdenie svedka (bývalého manžela), že táto pôžička mu bola poskytnutá výlučne na tovar ako prevádzkový úver. Pokiaľ svedok tvrdil, že on na stavbu rodinného domu neprispieval žiadnymi svojimi finančnými prostriedkami, súd konštatoval, že tento svedok tiež uviedol, že v roku 1986 (keď sa začalo so stavbou rodinného domu) bol zamestnaný v Jednote, začal tiež popri zamestnaní podnikáť, a svojimi finančnými prostriedkami prispieval na chod domácnosti. Z uvedeného bolo podľa súdu prvej inštancie nesporné, že žalobkyňa nemôže preukázať tú skutočnosť, že na stavbu rodinného domu boli použité výlučne jej finančné prostriedky, keďže samotný svedok tvrdil, že na chod domácnosti a na podnikanie prispieval aj z finančných prostriedkov zo zamestnania a podnikania. Nie je teda vylúčené, a žalobkyňa to nemá ako preukázať, že aj tieto finančné prostriedky mohli byť použité na stavbu rodinného domu. Tu podporne súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo/1842/1999 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/288/2013 z 18.11.2014. Uzavrel, že žalobkyni sa nepodarilo preukázať, že na spornú nehnuteľnosť neboli použité žiadne spoločné prostriedky.

8. V súvislosti s vyhodnotením Dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku č. XX/XX pre oboch manželov za účelom stavby rodinného domu z 13.08.1984 súd prvej inštancie uviedol, že z nej vyplýva, že ňou je zriadené pre U. D. a manželku K. právo osobného užívania pozemku na parc. EN XXXX/XXX o výmere 390 m² v k. ú. W. pre účely stavby rodinného domu, pričom je zrejmé, že právo užívania pozemku bolo zriadené pre oboch manželov, a zároveň bolo zriadené pre účely stavby rodinného domu,

čo preukazuje, že to bol aj úpadca, ktorý bol na predmetnej dohode uvedený, a že právo osobného užívania pozemku bolo zriadené nielen pre žalobkyňu.

9. Žalobkyni sa ani predloženými vkladnými knižkami, Rozpočtom a výpismi zo Slovenskej sporiteľne nepodarilo preukázať, že by na výstavbu rodinného domu boli použité výlučne finančné prostriedky patriace výlučne do jej majetku, kedy by mohol súd žalobe vyhovieť v plnom rozsahu. Podľa záväzného názoru odvolacieho súdu v jeho kasačnom rozhodnutí predmetom konania po tom, ako došlo k zániku BSM ex lege, zostal predmetom posúdenia už len podiel v jednej polovici, teda súd prvej inštancie rozhodol tak, že predmetný rodinný dom v 1 nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu a žalovaná je povinná ho v 1 z konkurznej podstaty vylúčiť, a vzhľadom na výsledky dokazovania žalobu vo zvyšku zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania vzhľadom na pomer ich úspechu v konaní.

10. Proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie podala včas odvolanie žalobkyňa (ďalej aj „odvolateľka“), pričom svoje odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a tiež tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

11. Odvolateľka mala za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je arbitrárne, prekvapivé, popierajúce pravidlá formálnej a právnej logiky, a je v rozpore

so základnou zásadou práva na spravodlivý súdny proces, a to s prihliadnutím na špecifickosť prejednávanej veci i opakované pochybenia prvého správcu konkurznej podstaty úpadcu a vzhľadom na doloženie dôkazov zo strany žalobkyne po vrátení veci. Odvolateľka po vrátení veci odvolacím súdom na rozdiel od žalovanej produkovala dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, že rodinný dom nepatrí do BSM, majúť za to, že súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

12. Tvrdila, že preukázala, že mala dostatok finančných zdrojov na výstavbu rodinného domu, kde táto suma postačovala na jeho výstavbu v danom čase, čím odstránila pochybnosti o tom, či sa reálne mohli stretnúť v jednom čase sumy obdržaných darov s hodnotou obstaranej nehnuteľnosti tak, aby bolo preukázané, že neboli použité žiadne finančné prostriedky inej povahy. Tiež poukazovala na Rozpočet, z ktorého bolo nesporné, že mala dostatok zdrojov na výstavbu domu, pričom i na tomto Rozpočte sa uvádzalo len jej meno. Poukázala aj na výpoveď svedka - bývalého manžela, ktorý pri výpovedi zdôrazňoval,

že na výstavbu domu neprispieval žiadnymi finančným prostriedkami, keďže výstavbu financovala žalobkyňa, a tiež poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Žilina

sp. zn. 4C/57/2019, ktoré považuje za obdobný prípad, kde súd zohľadnil dohodu označenú ako „vyhlásenie manžela o výlučnom vlastníctve druhého manžela“, že nehnuteľnosť nepatrí do BSM.

13. V ďalšom odvolateľka poukazovala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove

sp. zn. 3Co/4/2022 zo dňa 5.5.2022, ktoré bolo konaním o vyporiadanie BSM, a ktoré vyhodnocovalo obdobnú situáciu. Mala za to, že aj s ohľadom na judikatúru súdov v obdobných veciach sa javí rozhodnutie súdu prvej inštancie ako arbitrárne, prekvapivé, nepreskúmateľné, keďže v iných konaniach na preukázanie skutočností, či vec ne/patrí

do BSM manželov postačovalo menej dôkazov, než ich produkovala žalobkyňa, pričom žalovaná v konaní neprodukovala žiaden dôkaz, ktorým by preukázala, že čo i len časť financií z BSM bola použitá na výstavbu rodinného domu, majúť za to, že žalovaná neuniesla dôkazné bremeno, že rodinný dom patril do BSM. Žalobkyňa produkovala dôkazy na podporu svojich tvrdení, že rodinný dom nikdy nepatrí do BSM manželov a tak nemohlo dôjsť k faktickému vyporiadaniu BSM podľa § 149 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

14. Žalobkyňa ďalej poukazovala na skutočnosť, že dôvodom podania predchádzajúceho odvolania v tejto veci žalovanou bola tá skutočnosť, že súd nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to vypočutie predchádzajúceho správcu úpadcu, ktorého výsluch mal viesť k odstráneniu sporných skutočností, s ktorými sa súd prvej inštancie podľa odvolateľky nevyporiadal, avšak po vrátení veci odvolacím súdom toto už žalovaná nenavrhovala.

15. Odvolateľka tvrdila, že konkurzné konanie úpadcu vykazuje špecifickosť, kedy bolo potrebné náležite sa vysporiadať s ňou produkovanými dôkazmi. Žalobkyňa mala za to,

že uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že rodinný dom nepatrí do BSM

a bol neoprávnene zapísaný do konkurznej podstaty úpadcu v celku.

Relevantnou skutočnosťou podľa odvolateľky zostalo, že na rozdiel od žalovanej produkovala v konaní dostatok dôkazov, ktoré preukázali opodstatnenosť podanej žaloby.

Zo strany žalovanej dochádzalo len k spochybňovaniu dôkazov v rovine tvrdenia

a nie v rovine predložených dôkazov, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť písomné dôkazy predložené žalobkyňou.

16. Záverom uviedla, že súd prvej inštancie neprihliadol na dôkazy ňou predložené, ktoré nesporne preukazovali, že už pred uzatvorením zmluvy o pôžičke zo dňa 17.3.1987 žalobkyňa skutočne disponovala hotovosťou potrebnou k výstavbe rodinného domu, majúť za to, že z predložených dôkazov ani len čiastočne nevyplýva spoluúčasť úpadcu na výstavbe rodinného domu. Tieto dôkazy potvrdzujú skutočnosť, že žalobkyňa k výstavbe rodinného domu nepotrebovala pôžičku, a pokiaľ tá bola poskytnutá, bola využitá na účel uvedený úpadcom (podnikanie).

17. Odvolaciemu súdu navrhla, aby zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t. j. vo výroku II. rozhodnutia, ktorým vo zvyšku súd žalobu zamietol, a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a žalobkyni priznal trovy odvolacieho konania, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil vo výroku II. rozhodnutia tak, že „Súd určuje, že rodinný dom so súpisným číslom XXXX postavený na parcelách XXXX/XXX a XXXX/XXX, k. ú. W. zapísaný v súpise majetku úpadcu pod č. VIII - iné majetkové práva ani v druhej polovici nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu Zoltán Balog v konkurze, nar. XX.X.XXXX, bytom C. a žalovaná je povinná ho i v tejto časti z konkurznej podstaty vylúčiť.“

18. K odvolaniu žalobkyne sa žalovaná písomne vyjadrila tak, že popiera tvrdenia žalobkyne uvedené v odvolaní. Žalovaná preukázala dôvodnosť a opodstatnenosť svojich tvrdení majúť za to, že žalobkyňa nepredložila žiadny relevantný dôkaz, ani neuviedla iné skutočnosti ako tie, s ktorými sa súd už vysporiadal. Záverom uviedla, že predmetný rodinný dom postavili manželia spoločne a patrí do BSM, preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie správne. Odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

19. K vyjadreniu žalovanej podala repliku žalobkyňa uvádzajúc, že zotrváva na podanom odvolaní, keďže v konaní uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že rodinný dom nepatrí do BSM. Žalobkyňa mala za to, že ani polovica rodinného domu nemá byť zahrnutá do konkurznej podstaty úpadcu, nakoľko veci získané výmenou za vec alebo z výťažku vecí, ktorá bola vo vlastníctve jedného z manželov, sú naďalej vo vlastníctve tohto manžela (R 42/1972). Ďalej uviedla, že predložením Rozpočtu sa odstránili pochybnosti o tom, či mala dostatok finančných zdrojov nepatriacich do BSM, potrebných na výstavbu sporného rodinného domu vcelku, a to ešte pred realizáciou stavby. Nestotožnila sa s tvrdením žalovanej, že spísaná Dohoda manželov zo dňa 3.5.1994 nemá žiadnu právnu silu, pričom žalobkyňa práve z dôvodu opakovaného spochybňovania tejto listiny žalovanou (nie úpadcom) poukázala na Rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 4C/57/2019 zo dňa 25.8.2022. Zotrvávala na názore, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď napriek dôkazom, ktoré v konaní predložila, a ktoré potvrdil i samotný úpadca, súd vyslovil, že došlo k zániku BSM ex lege, a preto predmetom konania zostal už len podiel na rodinnom dome.

20. Žalovaná v duplike uviedla, že pokiaľ žalobkyňa namietala hodnotu nehnuteľnosti ohodnotenú znalcom, tu žalovaná zaujíma postoj vyplývajúci z aplikačnej praxe a zákona, a to, že súd vychádza z hodnoty nehnuteľností v čase ich ohodnocovania, prenesene na tento konkrétny prípad z hodnoty nehnuteľností, ktorú táto mala v čase jej ohodnocovania. Záverom uviedla, že predmetný rodinný dom postavili manželia U. a K. spoločne a patrí do BSM, preto napadnutý rozsudok považuje za správny a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd funkčne príslušný na prejednanie predmetného odvolania podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 CSP) včas (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP), proti rozsudku, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP), prejednal odvolanie v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených a bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

22. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

24. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

25. Ak sa odvolací súd stotožní v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne ich na zdôraznenie správnosti doplniť o ďalšie dôvody. Aj v takomto prípade skráteného odôvodnenia však odvolací súd musí dať stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným pred súdom prvej inštancie, ak k nim v napadnutom rozhodnutí nezaujal stanovisko súd prvej inštancie, a zároveň vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami (t. j. takými, ktoré v prípade ich preukázania môžu priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa) uvedenými v odvolaní (bližšie pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 1270 až 1273).

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ktoré boli vznesené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

27. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie vecnej správnosti napadnutého výroku II. rozsudku krajského súdu, ktorým žalobu (o vylúčenie druhej polovice nehnuteľnosti - rodinného domu so súpisným číslom XXXX, postaveného na parcelách č. XXXX/XXX a XXXX/XXX, k. ú. W. zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, a to z dôvodu, že žalobkyňa nie je výlučnou vlastníčkou) vo zvyšku zamietol, t.j. druhú polovicu rodinného domu (t. j. zvyšný spoluvlastnícky podiel) z konkurznej podstaty úpadcu nevyлучil.

28. Podľa ust. § 19 ods. 1 ZKV, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu.

29. Podľa § 19 ods. 2 ZKV súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

30. Podľa ust. § 143 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

31. Zapísaním veci do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu správcom sa nemení jej skutočný vlastník, či už je ním úpadca alebo tretia osoba. V konaní o vylučovacej žalobe je súd v zmysle ust. § 19 ods. 2 ZKV oprávnený len prejudiciálne posudzovať otázku vlastníckeho práva

(prípadne iného práva) k vylučovanej veci za tým účelom, aby mohol dospieť k záveru o správnosti alebo nesprávnosti postupu správcu konkurznej podstaty úpadcu pri zapísaní spornej nehnuteľnosti do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Výsledkom takéhoto konania nie je určenie vlastníckeho práva, ale výrok, ktorým súd

buď zamietne vylučovaciu žalobu alebo rozhodne o vylúčení veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, pokiaľ žalovaný správca nepreukáže oprávnenosť svojho postupu pri jej zapísaní do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu.

32. V excindačnom konaní súd nekoná s povinnosťou rešpektovania vyšetrovacej zásady, kedy zisťuje skutočnosti a zabezpečuje dôkazy z vlastnej iniciatívy, dôkazné bremeno a povinnosť osvedčiť tvrdené skutočnosti zaťažujú výlučne strany sporu, pri zachovaní zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania. Rozhodujúcim v prejednávanej veci bol skutkový a právny záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno pre osvedčenie nesprávnosti zápisu veci (rodinného domu) do konkurznej podstaty.

33. Vylučovacie žaloby sa spravidla opierajú o vlastnícke právo. Súd o takej žalobe rozhodne tak, že buď žalobu zamietne, alebo uloží správcovi povinnosť vylúčiť určitú vec zo súpisu podstaty. Výrokom o excindačnej (excíznej) žalobe sa priamo nerieši vlastnícke právo k veci, avšak touto otázkou sa súd zaoberá spravidla v odôvodnení rozhodnutia ako s predbežnou otázkou. (pozri Ďurica, M., Zákon o konkurze a vyrovnaní, Prvé vydanie, Poradca podnikateľa 2001, s. 163).

34. Vzhľadom na charakter a účel vylučovacej žaloby, je pre žalobný úspech potrebné zamerať procesný útok jednak na preukázanie skutočností o neoprávnenom zápise nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, ako aj na preukázanie vlastníckeho práva, v tejto veci patriaceho žalobkyni, resp. subjektu domáhajúceho sa vylúčenia nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty (spravidla vlastníkovi). Úspešnosť vylučovacej žaloby na strane žalobcu predpokladá preukázanie, že mu svedčí lepšie (hmotné) právo k veciam zapísaným do konkurznej podstaty, než úpadcovi.

35. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vyjadrenými v napadnutom rozhodnutí. Odvolateľka napádala rozsudok súdu prvej inštancie z dvoch odvolacích dôvodov, ktorými je odvolací súd viazaný. O skutkovú vadu, a teda odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP pôjde vtedy, ak súd prvej inštancie dospeje na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, t. j. ak súd dospeje k rozhodnutiu na základe nesprávneho vyhodnotenia dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Pre odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP platí, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda, že vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením vec je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval síce správny právny predpis, avšak ho nesprávne vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

36. Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie po predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolacím súdom, dal sporovým stranám možnosť oznámiť súdu návrhy na doplnenie dokazovania, čo žalobkyňa aj využila a súd prvej inštancie na základe jej návrhu vyžiadal doklady o platbách uhradených na predmetný úver zo Slovenskej sporiteľne a zároveň vypočul aj svedka - úpadcu a bývalého manžela žalobkyne. Žalobkyňa súdu prvej inštancie tiež doložila Rozpočet a kópie vkladných knížiek. Už skôr v konaní predložila stavebné povolenie vydané Mestským

národným výborom - odborom výstavby, územného plánovania a architektúry Rimavská Sobota zo dňa 11.7.1986 pod č. 1927/6 s vyznačenou doložkou právoplatnosti, s označením jej samotnej ako jedinej stavebníčky (č.l. 38 spisu), predložila súdu prvej inštancie aj Rozhodnutie mesta Rimavská Sobota zo dňa 16.4.2015, právoplatné dňa 11.5.2015 (č.l. 11), tiež s ňou označenou ako jedinou stavebníčkou, dohodu uzavretú medzi manželmi pred vyhlásením konkurzu zo dňa 3.5.1994 (č.l. 9) s podpismi osvedčenými až po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, čestné prehlásenie rodičov žalobkyne (č.l. 10) spísané po vyhlásení konkurzu, zmluvu o poskytnutí štátneho príspevku na individuálnu bytovú výstavbu občanovi - stavebníkovi zo dňa 31.7.1986 (č.l. 229), preukazujúcu, že žalobkyni (samotnej) bol poskytnutý štátny príspevok na výstavbu, a tiež zmluvu o poskytnutí stabilizačného príspevku na individuálnu bytovú výstavbu občanovi - stavebníkovi zo dňa 18.9.1986 (č.l. 231), z ktorej vyplynulo, že žalobkyňa (samotná) a OÚMZ Rimavská Sobota uzavreli zmluvu o poskytnutí stabilizačného príspevku na výstavbu.

37. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie odstránil nedostatky mu vytýkané v predchádzajúcom zrušovacom uznesení odvolacieho súdu, keď v potrebnom rozsahu doplnil dokazovanie a svoje rozhodnutie riadne a preskúmateľným spôsobom odôvodnil. Námietky žalobkyne v odvolaní nie sú spôsobilé privodiť iné rozhodnutie vo veci, resp. revidovať závery vyjadrené súdom prvej inštancie.

38. Odvolací súd uvádza, že z dohody uzavretej medzi manželmi dňa 3.5.1994 vyplýva, že ňou manželia určili, že rodinný dom s príslušenstvom a pozemok s príslušenstvom v k. ú. W. na pozemku p. č. XXXX/XXX na základe stavebného povolenia zo dňa 11.7.1985, patria iba manželke z dôvodu, že celá výstavba bola hradená z prostriedkov jej starých rodičov a rodičov. V dohode označený manžel Zoltán Balog prehlasoval, že súhlasí, aby tento majetok prešiel do výlučného vlastníctva manželky (žalobkyne, č. l. 9 spisu). Pravosť podpisov na predmetnej dohode je notárom osvedčená až dňa 30.7.1999, teda po vyhlásení konkurzu na úpadcu.

39. Z predloženého Rozpočtu materiálu na stavbu rodinného domu vypracovaného Okresným stavebným podnikom v Rimavskej Sobote v IX. 1984 vyplynulo, že tento bol vyhotovený len na meno žalobkyne a stanovil rozpočet na výstavbu domu vo výške 208 636 Kčs, pričom zároveň zo samotného rozpočtu vyplynulo, že Mestský národný výbor odporučil čerpať pôžičku na výstavbu domu vo výške 150 000 Kčs.

40. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 17.3.1987 (č. l. 53) vyplynulo, že táto bola poskytnutá vo výške 150 000 Kčs obom manželom, pričom účel jej poskytnutia podľa bodu 3. zmluvy bol viazaný na stavbu rodinného domu. Predmetná pôžička bola poskytnutá za trvania manželstva, jej uzavretie žalobkyňa nespochybňovala, tvrdila, že v tom čase však disponovala dostatočnou hotovosťou, pričom túto pôžičku splácala a splatila výlučne ona sama.

41. Z výsluchu svedka - bývalého manžela žalobkyne - úpadcu, vyplynulo, že rodina žalobkyne mala finančné prostriedky na stavbu domu, ktoré jej zrejme na výstavbu sporného domu poskytli, nespochybňoval existenciu dohody z 3.5.1994. K pôžičke od Slovenskej štátnej sporiteľne uviedol, že táto bola poskytnutá na tovar ako prevádzkový úver, pričom túto pôžičku najprv „možno“ splácal, a to do času, kým mal finančné prostriedky.

Tiež uviedol, že z platu zo zamestnania (od r 1986) a neskôr z podnikania prispieval na chod domácnosti, avšak na stavbu domu zo svojich finančných prostriedkov neprispieval.

42. Žalobkyňa tvrdila, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je arbitrárne, prekvapivé, bez náležitého odôvodnenia, popierajúce pravidlá formálnej a právnej logiky, a to čo do záveru o tom, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že predmetná nehnuteľnosť bola postavená z výlučne jej vlastných finančných prostriedkov bez

akéhokoľvek možného zmiešania s finančnými prostriedkami úpadcu ako bývalého manžela. Vzhľadom na uvedené tak podľa žalobkyne súd prvej inšancie po vykonanom dokazovaní dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

43. Ohľadom tvrdenej námietky žalobkyne týkajúcej sa arbitrárnosti, nepreskúmateľnosti a nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inšancie odvolací súd konštatuje, že povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležité odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

44. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Zároveň platí, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia bezpochyby neznamena povinnosť súdu zaoberať sa vo svojom odôvodnení všetkými skutočnosťami tvrdenými stranami sporu, ale len zásadnými pre rozhodnutie vo veci.

Je potrebné zdôrazniť, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/4) a rovnako neznamena ani to, aby strana sporu bola úspešná, t.j., aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/4).

45. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inšancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inšancie uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inšancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu.

46. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inšancie zisťoval a posudzoval skutočnosti, či žalobkyňa použila len jej vlastné finančné prostriedky na celú výstavbu rodinného domu, na ktorej sa úpadca podľa vlastnej výpovede a doloženej dohody nemal podieľať žiadnym spôsobom. Odvolací súd konštatuje, že vysvetlenie neunesenia dôkazného bremena žalobkyňou, že na výstavbu sporného rodinného domu boli použité výlučne jej vlastné finančné prostriedky, je obsiahnuté veľmi precízne v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inšancie v bodoch 37 - 40, a to spôsobom rešpektujúcim zásady logiky a princípy posudzovania toho, čo môže, resp. musí do BSM patriť. Súd prvej inšancie formuloval záver, že žalobkyňa napriek ňou predloženým dôkazom dostatočne nepreukázala skutočnosť, že by na stavbu rodinného domu použila výhradne len jej vlastné finančné prostriedky (finančný dar starých rodičov, štátny stabilizačný príspevok, či poukaz na rozpočet materiálu na stavbu rodinného domu, ktorým malo byť preukázané, že disponovala dostatkom financií), bez zmiešania s finančnými prostriedkami exmanžela, ktoré nadobudol ako mzdu, resp. príjem z podnikania, resp. ktoré nadobudli spoločne obaja manželia na základe pôžičky v sume 150 000 Kčs. Podľa výpisov z platieb od Slovenskej sporiteľne na danú pôžičku vykonávali úhrady ako žalobkyňa tak aj úpadca, resp. pri niektorých platbách nebolo možné zistiť, kto úhrady vykonával. Dlh vyplývajúci zo zmluvy o pôžičke bol výslovne viazaný účelom na výstavbu rodinného domu, pričom ho žalobkyňa neuhradila v celosti sama. Tiež platí, že pokiaľ úpadca prispieval na chod domácnosti, mal

príjem, ktorý sa stal súčasťou BSM a bol používaný na výdavky, ktoré mohli byť teda použité aj na výstavbu. Potom nebolo možné jednoznačne preukázať, že na stavbu boli použité len finančné prostriedky žalovanej a že nedošlo k zmiešaniu finančných prostriedkov s rôznymi zdrojov.

47. Možno uzavrieť, že počas konania nebol produkovaný taký dôkaz, z ktorého by bolo jednoznačne zrejmé, že výstavbu predmetnej nehnuteľnosti ako celku, za celé obdobie jej výstavby, zabezpečovala výlučne žalobkyňa a výlučne len z jej vlastných finančných prostriedkov, a teda tvrdenia žalobkyne napriek predloženým dôkazom nemožno považovať za dostatočne osvedčujúce možnosť vylúčenia nehnuteľnosti aj v druhej polovici spoluvlastníckeho podielu z konkurznej podstaty úpadcu. Z uvedených dôvodov odvolací súd musí konštatovať, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nevykazuje znaky nepreskúmateľného rozhodnutia.

48. Odvolací súd tu len podporne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 288/2013 zo dňa 18.11.2014, podľa ktorého „Počas trvania manželstva dochádza bežne k majetkovým presunom z oddeleného (výlučného) majetku manželov do ich spoločného majetku i naopak. Právna úprava napokon nevyklučuje ani presun majetku v rámci oddeleného (výlučného) majetku manželov. Refundálny nárok jedného z manželov vzniká okamihom, kedy došlo k vynaloženiu takto oddeleného (výlučného) majetku na majetok spoločný, aj keď tento nárok možno uplatniť až po zániku BSM. Pri posudzovaní otázky refundácie (peňažných alebo vecných nákladov) je potrebné zohľadniť to, že musí ísť o vlastné prostriedky vynaložené na spoločný majetok, ktorý je predmetom vyporiadania (t. j. počítajú sa s jeho rozdelením - prikázaním). Predmetom vyporiadania, ktoré spočíva v zistení a rozdelení spoločného majetku, môže byť totiž len ten majetok, ktorý existuje ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov ako spoločný (viď R 104/67). Pôjde teda o také investície, ktoré sa v spoločnom majetku prejavujú.“ Pokiaľ teda ide o možnú akceptáciu tvrdení žalobkyne, že do spoločného majetku vniesla vo výraznom objeme svoj vlastný, toto by sa mohlo zohľadniť výlučne v konaní o vyporiadanie BSM, a to formou refundácie, zohľadnenia investície do spoločného majetku z výlučného majetku jedného z manželov. Toto však vo veci prejednávanej nemožno aplikovať vzhľadom na to, že k vyporiadaniu BSM došlo ex lege.

49. Odvolací súd nevzhladol dôvodnými ani tie námietky odvolateľky, ktorými poukazovala na vydanie prekvapivého rozhodnutia, kedy by vydanie napadnutého rozsudku malo byť dôsledkom chybného právneho posúdenia veci, a kedy súd prvej inštancie na základe predloženým dôkazom dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ohľadom preukázania použitia výlučne finančných prostriedkov žalobkyne na stavbu rodinného domu bez možnosti ich zmiešania s finančnými prostriedkami úpadcu, resp. finančných prostriedkov inej povahy, ako tých ktoré získala darom a vo forme štátneho a stabilného príspevku (unesenie dôkazného bremena). V tejto súvislosti v odvolaní žalobkyňa podporne poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Žilina z 25.8.2022 sp. zn. 4C/57/2019 o určení, že veci (nehnuteľnosti) patria do BSM a na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, z 5.5.2022 sp. zn. 3Co/4/2022, ktoré bolo konaním o vyporiadanie BSM manželov, ktoré obe majú riešiť obdobnú situáciu ako je prejednávaná vec.

50. K námietke žalobkyne, že súd postupoval a rozhodol v rozpore s právom na predvídateľnosť súdnych rozhodnutí, odvolací súd uvádza, že k otázke, čo možno považovať za prekvapivé, či (ne)predvídateľné rozhodnutie súdu, sa už v minulosti opakovane vyjadroval Najvyšší súd Slovenskej republiky. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá sporová strana možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym

posúdením vecí súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami.

51. Po oboznámení sa s priebehom celého konania pred súdom prvej inštancie, z neho vyvodenými skutkovými a právnymi závermi, ktoré zhodne tvorili aj základ potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, tak nie je namieste konštatovanie o takom procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý je možné v danom prípade považovať za nepredvídateľný postup, a ktorého výsledkom by bolo prekvapivé súdne rozhodnutie, a to len preto, že sa nezhodovali s právnym názorom predkladaným súdu žalobkyňou. Odvolací súd preto túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

52. Odvolací súd k odkazu žalobkyne na rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 4C/57/2019 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/4/2022, ktoré majú predstavovať obdobný prípad ako tu posudzovaná vec, uvádza, že z vyššie označených rozhodnutí je zrejmé, že tieto sa súdnej veci priamo nedotýkajú. V uvedenom rozhodnutí Okresného súdu Žilina sa žalobca domáhal, aby súd určil, že do BSM žalobcu patria určené nehnuteľnosti, pričom súd prvej inštancie žalobu zamietol, keďže žalobca nepreukázal, že nehnuteľnosti majú byť vylúčené z BSM a to napriek tomu, žalovaná (bývalá manželka) disponovala písomným vyhlásením manžela - žalobcu („Vyhlásenie manžela o výlučnom vlastníctve druhého manžela“), že aj keď nehnuteľnosť bola nadobudnutá za trvania manželstva nepatrí do BSM, nakoľko ju nadobudla za výlučne vlastné finančné prostriedky. Žalobca v uvedenej veci síce namietal pravdivosť skutočností uvedených vo vyhlásení (prostriedok procesnej obrany - popretie skutkových tvrdení), avšak súd prvej inštancie s ohľadom na koncentračnú zásadu toto vyhodnotil ako nie včasné a neprihliadol na tento prostriedok procesnej obrany, čím nedošlo ani k presunu dôkazného bremena na žalovaných ohľadom preukázania skutočností uvádzaných vo vyhlásení. Z uvedeného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove síce vyplýva, že žalovaný preukázal, že nehnuteľnosti nadobudnuté počas manželstva, nadobudol výlučne za svoje finančné prostriedky (darované matkou - potvrdené jej výpoveďou), preto súd rozhodol že tieto nehnuteľnosti nepatria do BSM, čo je situácia kvalitatívne odlišná od situácie, kedy dochádza počas dlhého časového obdobia k výstavbe nehnuteľnosti. V uvedených sporových veciach išlo o odlišnú skutkovú a právnu situáciu, ktorú nie je možné stotožniť s tou v prejednávanej právnej veci. Nie je možné izolovane vynímať len niektoré časti odôvodnenia istej selekcie rozhodnutí súdov nižšej inštancie, o ktorých navyše nie je zrejmé, či prešli dovolacím prieskumom a z rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu navyše nie je zrejmé, že by v obdobných veciach judikoval závery, konvenujúce záverom žalobkyne.

53. Napokon odvolací súd ohľadom spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie uvádza, že hodnotenie dôkazov súdom je vecou jeho vnútorného presvedčenia z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, ako aj jeho logického myšlienkového postupu. Žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v ňou podanom odvolaní, poukazovala na predložené dôkazy, z ktorých malo byť jednoznačne preukázane, že nehnuteľnosť postavila výlučne len z vlastných finančných prostriedkov bez akejkoľvek finančnej spoluúčasti žalovaného úpadcu. Napriek relatívne širokej žalobkyňou zabezpečenej dôkaznej situácii však nemožno jednoznačne dospieť k záveru, že táto skutočne preukázala, že sporný majetok sa nemohol stať súčasťou BSM. Dôkazy, ktoré predkladala či navrhovala, z veľkej časti súviseli s časovým obdobím, kedy sa tento majetok stal predmetom konkurzu (vyhlásenia darcov, ktorých podpisy boli osvedčené až po vyhlásení konkurzu), resp. tvrdenia, ktoré vychádzali z výpovede samotného úpadcu, ktorý je vo vzťahu k tejto situácii prirodzene menej dôveryhodným svedkom. Súd prvej inštancie zohľadniac všetky dôkazy v ich jednotlivosti i spoločne, správne vyhodnotil, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k požadovanému vylúčeniu nehnuteľnosti z konkurznej podstaty úpadcu.

54. Odvolací súd zároveň konštatuje, že s námietkou nesprávnych skutkových zistení súvisí tiež otázka právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. K námietke odvolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva sporových strán. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo4/2009). Takú vadu napadnutého rozhodnutia v posudzovanej veci odvolací súd nezistil a konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa opiera o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádza zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

55. V danom prípade napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nevychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom v konečnom dôsledku žalobkyňa neuniesla svoje dôkazné bremeno, keďže v konaní je na žalobcovi, aby ním tvrdené skutočnosti pred súdom prvej inštancie náležite preukázal a uniesol dôkazné bremeno, preto z tohto záveru potom súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, ak žalobu v danej časti zamietol. Pre úplnosť a aj vo všeobecnej rovine považuje odvolací súd za vhodné k otázke dôkazného bremena uviesť, že nepochybne dôkazné bremeno v danom sporovom konaní bolo primárne na strane žalobkyne. Procesno-právnym následkom (ne)unesenia dôkazného bremena sporovej strany je jej (ne)úspech v spore. Pod vyhodnotením dôkazov je treba rozumieť aj zhodnotenie absencie dôkazov (vedúce k neuneseniu dôkazného bremena). Ak súd rozhoduje v situácii dôkaznej núdze buď v dôsledku absencie dôkazov ako takej (napr. neexistencia, strata, zničenie listín, úmrtie svedka) alebo v dôsledku ich neoznačenia, nedoloženia sporovou stranou, dopad, neúspech sa pričíta tej strane sporu, na ktorej leží podľa predpisov hmotného práva dôkazné bremeno. Zodpovednosť za preukázanie skutočností, ktoré musí sporová strana preukázať, zásadne určuje hmotno-právna norma, ktorá je na sporový vzťah aplikovaná. Z nej potom vyplýva i to, kto je nositeľom dôkazného bremena, teda ktorá zo sporových strán je povinná stanovený okruh skutočností preukázať.

56. Odvolateľka v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom, neuviedla žiadne argumenty spôsobilé zmeniť, resp. spochybníť správnosť zistených skutkových záverov. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie, berúc do úvahy všetky okolnosti daného prípadu, dospel k záveru, že žalobkyňa neuniesla svoje dôkazné bremeno v odvolaní napadnutej časti, keďže svoje tvrdenia nebola schopná doložiť jednoznačnými a relevantnými dôkazmi, z ktorých by bolo možné bez pochybností posúdiť dôvodnosť odvolaním namietaného nároku. Odvolacie námietky vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné s poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.

57. Vzhľadom na výsledky odvolacieho konania s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že v danom prípade nejde o arbitrárne, nepreskúmateľné ani prekvapivé súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa odvolateľka nestotožnila. Polemizovanie - nespokojnosť odvolateľky s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym posúdením sporu súdom prvej inštancie, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP), nezakladá dôvodnosť odvolania. To, že napadnuté rozhodnutie nevyhovelo návrhu žalobkyne a že táto bola v konaní pred prvoinštančným súdom (čiastočne) neúspešná, nepredstavuje dôvody prípustnosti jej odvolania.

58. Vzhľadom na závery prijaté a vysvetlené v tomto rozhodnutí, odvolací súd nezistil relevantnosť ani

jedného z odvolacích dôvodov žalobkyne, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej druhej výrokovej vete a v závislej tretej výrokovej vete o trovách prvoinštančného konania potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

59. V odvolacom konaní bola úspešnou stranou žalovaná, ktorej vznikol proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 a § 255 ods. 1 CSP).

60. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom

(§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ CSP).

Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal

za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci

sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala

jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie,

ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, h/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.